N:o 15. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 Oktober 1895. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 15. Årg.

Frederico Morello.

Under sist förflutna säsong hade vi till gäster å vår operascen tvenne tyska tenorer, Nicolaus Rothmühl och Emil Götze, båda och i synnerhet den senare i sitt hemland mycket uppburna. Här lyckades emellertid ingendera vinna fullständig framgång, hvilket låter förklara sig såväl deraf, att dessa sångare hade såsom sådana sin bästa tid bakom sig, som att det tyska forceringsmaneret ej här slår an. En ny tenor ha vi nu fått till gäst, en man från *bel canto's* hemland, som med ännu ungdomlig friskhet i röst, behaglig stämma, sydländsk liflighet och ett vinnande yttre genast och i hög grad förvärfvade sig våra sympatier. I cavaliere Morello ha vi funnit en framstående lyrisk konstnär i sin bästa ålder, med vokala och dramatiska egenskaper, hvilka helt visst skola tillförsäkra honom en stadig framgång på vår operascen, der han hittills såsom Canio i »Pajazzo» och don José i »Carmen» flera gånger skördat rikt bifall och under dessa dagar framträder i sin tredje rol, Radames' i »Aida».

Frederico Morello är född i Palermo, son af en ansedd skulptör. Bestämd för krigarebanan intogs han i militärskolan i Modena och blef vid 18 års ålder kavallerioffícer. Hans lust för teatern föranledde honom emellertid att begifva sig till Rom och studera sångkonsten för den berömde tenoren Tamberlick. Öfvergifvande militärståndet vände han sig nu åt konstnärslifvet och teatern samt debuterade i Florens uti »Norma» och »Ernani» med god framgång. Derefter uppträdde han i Rom, Padua, Bergamo och Neapel samt vidare i San Remo.

Den bekante direktören för Stadtteatern i Hamburg, Pollini, lärde nu känna den italienske sångaren och ville nödvändigt engagera honom för uppträdande i Tyskland, men han älskade för mycket sitt kära Italien och dess sång för att lyssna till anbuden från »das grosse Vaterland». Sitt fädernesland fick han dock lemna, då han under fyra år tog engagement vid Coventgarden-teatern i London. Han sjöng sedan en kort tid i Buda-Pest, hvarefter han vände åter till Rom, der han sjöng Pollion i »Norma» och der förra sommaren vår operaregissör herr Rundberg fick höra honom och engagerade honom för ett tre månaders gästspel å Kungl. operan. Möjligen kommer detta att förlängas, ty cavaliere Morello finner sig väl i vår hufvudstad, och hans repertoar lär vara rätt omfattande. Såsom sicilianare skall han helt visst kunna par préférence och con amore utföra Toriddos rol i »På Sicilien», och då »Hugenotterna» lätt kan uppsättas när som helst, borde man äfven få tillfälle att höra honom som Raoul, att icke nämna flera tenorpartier

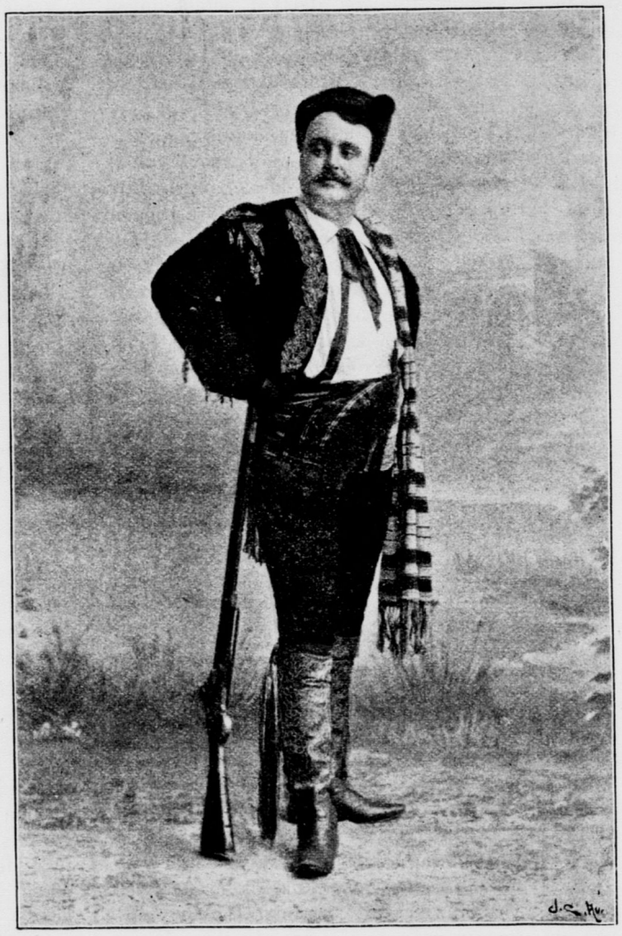

Frederico Morello.

för honom att utföra i här förut gifna operor.

Cavaliere Morello, som nu befinner sig i den för en operasångare gyllene åldern af endast trettiotvå år, har säkert en vacker konstnärsbana framför sig, och de sympatier han förstår väcka skola helt visst göra denna ljus och framgångsrik, hvartill vi uppriktigt lyckönska honom.

Ett blad ur programmusikens historia.

Beethovens »Leonora»-uvertyrer nr 2 och 3 (enligt den häfdvunna beteckningen; egentligen torde »nr 1» vara den sist komponerade) äro byggda på samma motiv, men uppvisa väsentliga skilnader i konstruktionen. Efter en adagio-introduktion följer i nr 2 ett allegro, som till och med genomföringssatsen är hållet i full analogi med en vanlig symfonisats. Derefter kommer den från uvertyren nr 3 och sjelfva operan (»Fidelio») kända trumpetfanfaren, vidare en kort reminiscens af introduktionen, och omedelbart derpå det jublande slutprestot. Detta sönderbrytande af den symfoniska formen antyder, att Beethoven här lagt ett bestämdt program till grund för sin komposition. Introduktionens hufvudmotiv är ej blott melodiskt, med en oväsentlig förlängning, utan äfven till tempo, takt och tonart (Ass dur, oberoende af uvertyrens tonart, C dur) identiskt med hufvudtemat i Florestans fängelsearia; denna situation torde sålunda här ha föresväfvat Beethovens fantasi. I allegrettot, hvars energiska hufvudtemaperiod väl utan för stor djerfhet kan hänföras till operans hufvudperson Leonora-Fidelio, dyker det i fyra fjerdedels takt omsatta Florestan-motivet upp i E dur, F dur och C moll, mer eller mindre fragmentariskt klingande in uti tonströmmen af de i början gladt energiska, sedan allt mer klagande Leonora-motiven. Efter trumpetfanfaren, som ju i sjelfva operan griper räddande in och förkunnar befriarens ankomst, uppträder Florestan-motivet i den ursprungliga taktarten, »Florestan-takten», men i hufvudtonarten C dur, »Leonora-tonarten», symboliserande, att målet är hunnet, att kärleken vunnit sin seger. Ännu klinga bäfvan och nervspänning efter i pukornas dofva ackompanjerande tonrepetitioner. Ur Florestan-motivets slutvändning med bortfallen afslutningston utvecklar sig omedelbart den berömda violinpassagen, hvarpå slutjublet följer, byggdt på Leonora-motivet med tvenne reminiscenser af Florestan-motivet kort före satsens slut.

De förnämsta förändringar Beethoven låtit kompositionen undergå för att ernå den sista i uvertyren nr 3 föreliggande gestalten äro följande: tillkomponering af en 16-taktig period i omedelbart sammanhang med trumpetfanfaren; en derpå följande symfoniskt regelrätt repetition af hufvudsatsen; en ny, längre, spännande öfverledning till slutprestot; utplånandet af alla reminiscenser af Florestan-motivet ur både genomförings- och slutsatsen; en mera energisk, mindre klagande och oroligt sökande stämning i genomföringen; alla dessa förändringar innebärande ett planmässigt bortmejslande af nästan allt det specifikt programatiska. (Af detta kvarstår egentligen blott Florestan-motivets insats i Ass dur i början af ett tonstycke i C dur samt trumpetfanfaren.) Hvad Beethoven här skänker oss är mera en allmän skildring af de starkaste stämningarne i den efterföljande operan: öfversvinneligt svärmeri (Florestan-motivet); energi (Leonora-motivet); glad, bäfvande öfverraskning (trumpetfanfaren med tillhörande, nykomponerad period); jubel (slutprestot).

I sina skrifter återkommer Wagner flera gånger, under olika perioder af sitt lif, till »Leonora»-uvertyren, hvilken han framdrager såsom ett exempel, huru musiken kan skildra ett drama bättre, än dramat sjelft! Emellertid är det uvertyren nr 3, han åsyftar, hvilket framgår dels af beteckningen »den stora», sedan gammalt allmänt använd på just denna (i sjelfva verket är partiet före trumpetfanfaren en half gång till så långt i nr 2), dels af hans klagan, att Beethoven, bunden af traditionen, ej kunnat uppoffra repetitionen af den första afdelningen, hvilket upprepande, som nämndt, förekommer blott i denna, ej i nr 2. Hade Beethoven tagit steget fullt ut och gjort detta, menar han, hade grunden varit lagd för en ny konstform, programmusiken, och äran häraf tillfallit Beethoven. Ännu i sista bandet af sina skrifter klandrar han, att Beethoven i »sin Leonora-uvertyr» (observera singularisformen) begått detta fel. Hvad nu? Har Wagner, den store Beethoven-entusiasten, aldrig fallit på den idén att bläddra igenom uvertyren nr 2? Ganska karakteristiskt!

Detta är så mycket märkvärdigare, som Wagner sätter Beethovens konsthistoriska betydelse deruti, att han oaflåtligt kämpade med formen utan att dock någonsin som Wagner sjelf lyckas fullständigt öfvervinna den. Hvad ligger då närmare till hands än att tro att denne skulle haft ett speciellt intresse att närmare taga kännedom om Beethovens »kamp med formen» uti det enda exempel, som före publikationen af hans skizzböcker var allmänt tillgängligt, nämligen de olika varianterna af »Leonora»-uvertyren, just den komposition, i hvilken Wagner spårar en profetia om den kommande konstutvecklingen. I sådant fall hade han emellertid funnit sina välvisa anmärkningar öfverflödiga: den af Wagner önskade planen finnes i uvertyren nr 2, af Beethoven sjelf så fullständigt utförd, som Wagner någonsin kunde önska sig; men derom tycks han vara fullständigt okunnig.

Eller — kände han den, men låtsade om ingenting för att unna sina hänryckta lärjungar den jublande upptäckten, huru präktigt »mästarens uregnaste intuition» sammanträffat med Beethovens ursprungliga tanke?

A—a—a—

Om den första kristna kyrkans sång

har den berömde belgiske musikern F. A. Gevaert nyligen korrigerat en del hittills gällande, men enligt hvad han visat, vilseledande uppgifter. Tidningen Le Ménestrel redogör på följande sätt för hufvudresultaten af hans nyaste, epokgörande arbete »La mélopée antique dans le chant de l'église latine».

Redan för fyra år sedan hade Gevaert i ett uti l'académie de Belgique hållet föredrag, som väckt stort uppseende, skisserat den kristna kyrkans kronologiska historia. Detta föredrag, som förstörde åtskilliga ecklesiastiska traditioner, visade oriktigheten af att tillskrifva Gregorius den store kompilationen eller kompositionen af den romerska ritualens melodier. Författaren ådagalade, att detta kompilationsarbete i verkligheten var en bedrift af de grekiske påfvarne från slutet af 7:e till början af 8:e seklet, och att påfven Sergius I (687—701) var den förnämste upphofsmannen till det antifonarium, som fick sin definitiva form under Leo II (III?) och Gregorius II. Man får ej undra på, att detta föredrag väckte protester från kyrkliga skriftställare, företrädesvis bland benediktinerna. Men Gevaert hade bevis i händerna; och i inledningen till sin nu utkomna bok återkommer han till denna fråga, preciserar sina påståenden och vederlägger sina motståndare.

Sedan detta var gjordt, kunde han i ro fullfölja sitt arbete, utan att utsätta sig för någon invändning, och fullständigt belysa en hittills outforskad historisk epok, hur stor bestörtning han än förorsakade genom nyheten i sina iakttagelser.

Se här de vigtigaste punkter, som utvecklat sig ur hans undersökningar:

Den kristna sången har hemtat sina fyra skalor och sina melodiska tema från det romerska kejsardömets skede, särskildt från kitarodien (sången till cittra), en genre, som ända till 6:e seklet intog samma plats i romarnes privatlif, som hos oss visan med pianoackompanjemang. I samma grad som latinska språket har den grekisk-

romerska musiken inträdt i den katolska kyrkan och der bibehållit sig sådan den var, frånsedt att det instrumentala elementet undertrycktes. Ordbok och syntax äro de samma hos hedningen Symmachus och hans samtida, den helige Ambrosius. Tonarter och kompositionsregler äro identiska i de hymner, som Mesomedes riktar till de hedniska gudarne, och i de kristna musikernas melodier. De äldsta minnesmärken af den liturgiska sången gå tillbaka till den tid, då den offentliga kultens former i den romerska kyrkan börja stadga sig, eller gränsen mellan 4:e och 5:e seklet.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Vermlands Vapen, Kongl. Vermlands Regementes Defileringsmarsch n:r 2. Pris 50 öre.

Kongl. Vermlands Regementes Revelj. Pris 50 öre.

Rosenfeld, Monroe: *The New-york Herald Marsch.* Respektfully inscribed to a universally popular man and a true journalist James Gordon Bennett Esq. Pris 50 öre.

Lidner, Olof: *Herrevads-kloster-Marsch.* Pris 50 öre.

Herbst, Georg: *Vårblommor,* Mazurka, tillegn. musikdirektören hr Hjalmar Meissner. Pris 50 öre.

Vogel, F. A.: *Arion-Vals,* utförd vid The Fisk Jubilee Singers' konserter; arrangement. Pris 50 öre.

Rehnfeldt, Karl: *På Bondbröllopet,* Hambo Polska. Pris 50 öre.

För en röst med piano:

Jacobsson, John: *Vårsång* (f—g), ord af Herman Sätherberg. Pris 50 öre.

Myrberg, A. M.: *För länge se'n* (ass—d), tillegn. Salomon Smith. Pris 50 öre.

Speer, Charlton T.: *Sjökonungen* (g—d). Pris 75 öre.

Boardman, G.: *Farväl, Mary-Ann'!* (c—f), utförd vid The Fisk Jubilee Singers' konserter. Pris 50 öre.

Vermlands-marscherna ega ett specielt lokalintresse, som bör göra dem begärliga. De öfriga marscherna och dansmusiken kunna också rekommenderas. Arion-valsen är ett à propos för dagen med anledning af The Fisk Jubilee Singers' nyss afslutade konserterande här och i vårt land, likaså sången »Farväl, Mary-Ann'», ett melodiskt och känslofullt minne utaf de populära sångarne. Jacobssons sång hör äfven till de melodiska och uppbäres af ett vackert ackompanjemang; den går någorlunda högt, till tvåstr. g, då de båda andra sångerna af Myrberg och Speer äro skrifna för bas eller låg baryton. Dessa senare äro i mera enkel balladstil men torde säkert göra sig omtyckta af herrar sångare.

I utlandet rekommenderad
Musik och Musiklitteratur.

För piano, två händer:

Bach, Joh. Seb.: *Das wohltemperirte Klavier.* 1. Theil. Instruktive Ausgabe von Carl Klindworth (Schotts Söhne, Mainz).

»Klintworths upplaga är icke blott den noggrannaste af alla för det praktiska musikstudiet utan öfverträffar vida de andra uti interpretationens förträfflighet. Klindworts fingersättning, att särskildt framhålla värdet hos denna, tvingar ofta rent af till en riktig frasering äfvensom till en föredragets tydlighet i vidsträcktaste mening.» (Allg. M. Z.)

Jadassohn, S.: *Zweite Serenade, in zwölf Canons,* op. 125, i tre häften à 2 mark (Rob. Forberg, Leipzig).

»Dessa värdefulla karaktersstycken bära intet spår af den torrhet, som vanligen är förenad med denna lärda stil.»
Hvarje häfte innehåller fyra stycken.

Kàan, Henri de: *Deux Mazurkas,* op. 35, à 1,50 mark; *Cinq Morceaux* (Menuetto, Berceuse, Gavotte, Barcarole, Tarantella), nr 1—4 à 1,50 mk, nr 5 2 mk.

»Underhållande salongsmusik med pikanta tonkombinationer och figurationer.»

För piano, fyra händer:

Ausgewählte Vortragsstücke (Breitkopf & Härtel, Leipzig). Pris 6 mark. Innehåller 16 stycken af Blanc och Dauphin, H. Dallier, Benj. Godard, Paladilhe, Ch. René, A. Savard (2 skandinaviska melodier) samt af J. S. Bach, Mendelssohn, Fr. Schubert och Schumann. Samlingen är afsedd till att lemna en underhållande öfningsmusik åt ungdom.

För en röst med piano:

Pfitzner, Hans: *Drei Lieder,* op. 5. — *Sechs Lieder,* op. 6 (Berlin, Ad. Fürstner).

Schlemüller, G.: *Zwei geistliche Lieder,* med orgel eller piano.

Jahrbuch der Musikbibliothek Peters in Leipzig, herausgegeben von Emil Vogel.

Förlagsfirman C. F. Peters, som förra året upprättade »Peters Musikbibliotek», öfverraskar nu den musikaliska verlden med en »Jahrbuch», en årsbok, som ger en öfversigt öfver bibliotekets omkring 10,000 band, hvilka dock endast äro tillgängliga till bruk i bibliotekets läserum. De fyra afdelningarne utgöras af: årsberättelse, biografi, musikbiblioteker (red. af Em. Vogel) och Schubert-bref (red. af M. Friedlænder). Bibliografien upptager musikaliska böcker, 1894 utgifna i alla kulturländer; i tredje afdelningen karakteriseras alla länders (nära 300) musikbibliotek; fjerde afdelningen innehåller 10 otryckta bref af Franz Schubert jemte intressanta anmärkningar.

För Fredrik Pacius.

Vid aftäckningen af hans byst i Kaisaniemi park den 8 juni 1895.

Nu grönskar vårt land, nu blånar sjö,
nu blommar en vår ur vintersnö,
nu klappar vårt bröst med friare slag,
nu firar sången sin kröningsdag.
En våg stiger högt ur tonernas haf,
en konung står upp ur natt och graf.
Han stupar ej mer för härjarens svärd,
han blickar lugn på sin efterverld.

Han förde till strid en segrande här,
ovissnelig ungdom hans fana bär,
han lyfte vårt land med tonernas makt
på örnavingar i framtids vakt;
och hvar än hans sång vårt öra når,
der smälter snö och der ljusnar vår,
der rotar sig starkt i enigt förbund
ett folk, ett hjerta på fäders grund.

Och ila vi bort från Finlands strand,
och slocknar vår röst i ökensand,
så dröjer Du kvar i minnenas vård,
musikens konung i örtagård!
Din ton går igen med sjöarnas våg,
den eldar de kommande seklers håg,
den viger vårt land till seger en gång,
för Dig, för Dig ljuder Finlands sång!

Zacharias Topelius.

The Fisk Jubilee Singers.

Aldrig hafva väl några konsertsångare varit så populära och under en så kort tid kunnat gifva så många konserter, som de amerikanska »negersångare», hvilka under tre fjerdedels år uppehållit sig här i norden och förnämligast i vårt land och dess hufvudstad!

The Fisk Jubilee Singers gåfvo sin första konsert i Stockholm den 13 januari förra året och gåfvo sedan på 39 dagar 32 konserter, alla för så godt som fullt hus. Efter en tourné i landsorten, hvarunder sällskapet som reklam på sina program kunde anföra dessa Stockholmskonserter, och sedan de äfven sjungit i de andra skandinaviska länderna, återkommo de hit i slutet af maj och gåfvo då 4 konserter. Derpå togo de sig sommarferier, hvilka tillbragtes i våra landsändar. Den 18 september började här en ny konsertserie af 9 konserter på 9 dagar, och till närmare belysning af denna anföra vi här dagar och lokaler för dessa. Den 18, 25 (matiné) och 26

i Vetenskapsakademiens hörsal, den 20 och 27 i Musikaliska akademiens stora sal. den 21 i S:t Paulskyrkan, den 23 i Trefaldighetskyrkan, den 24 i Katarina kyrka, den 25 i Bethelkapellet. Såsom exempel på sångarnes repertoar taga vi fram programmet till afskedskonserten i Musikaliska akademien, då »de mest populära sångerna» voro valda. Detta program innefattade: 1) Steal away to Jesus samt the Lord's Prayer, 2) Some of these mornings, 3) Bedouin's love song (bassolo), 4) They led my Lord away, 5) Estudiantina (mansqvartett), 6) Jingle Bells, 7) Good news — the chariot's coming!, 8) Mona (tenorsolo), 9) Staccato-Polka, 10) Good night beloved. Ett par konserter hafva varit för välgörande ändamål. Sångarnes repertoar har varit rik och — såsom programmet här ofvan visar — omvexlande. Det lifliga bifall, som vanligen följt på hvarje konsertnummer, har alltid framkallat en mängd extranummer.

Söka vi nu en förklaring öfver den utomordentliga framgång detta sångsällskap här vunnit, så kan egendomligheten af negrer på konserttribunen ha en del deri, men hufvudsakligen är det den ovanligare repertoaren af amerikanska sånger och negermelodier, de verkligen vackra och väl skolade rösterna samt det lifliga och väl nyanserade föredraget, den förträffliga ensemblen, som i musikaliskt hänseende varit lockande. Några nummer af klassisk och modern musik, af högre estetiskt värde, sådan vanliga konserter bjuda oss, förekommo ej på »Jubilee Singers'» program. Också var det icke den vanliga konsertpubliken man såg freqventera dessa musiktillställningar, hvilka karakteriseras af de till sin beskaffenhet vidt skilda lokalerna för desamma. Stora kontraster visade också repertoaren med sina ytterligheter af pietistiskt religiösa hymner och varietéartadt lifliga sånger med skrattkörer. Det religiösa elementet var måhända den största dragningskraften och förklarar möjligheten af en så passionerad entusiasm hos publiken, hvilken nog till stor del utgjordes af personer, som ej ha sinne för profan musik men nu kunde med godt samvete taga skadan igen.

Vi vilja nu presentera sällskapets här afbildade medlemmar. Dess ledare är den religiöst allvarlige mr Mumford från Red Bank (New Jersey), den äldre beskäggade mannen bland de sittande. På hans venstra sida ser man ett hattbeklädt fruntimmer, det är sjelfva ledarinnan, mrs Cole, första sopran och ganska dugtig koloratursångerska, ehuru rösten nu är något passerad; hon är gift med en clerk i Detroit (Michigan). Bredvid henne sitter miss Cole, hennes nièce, och den mest negertypiska damen är miss Thomas, född i New Orleans. Bland herrarne finner man sällskapets pianist, mr Byron, sittande vid pianot; han är från S:t Louis i Missouri. Den som stöder sig mot detta är sällskapets talangfullaste medlem, mr Caldwell, utrustad med en präktig basröst och särskildt framstående såsom humoristisk sångare. Mr Caldwell lär för öfrigt vara chef för en betydande drogaffär i Palmyra (New Jersey). Liksom denne visar sig tenoren — vid tafians kant — mr Lewis från Indianapolis såsom sannskyldig »negertrubadur», hvilket ej kan sägas om hans granne mr Payne, andre tenoren, och förste basen mr Johnston. Af dessa båda är den först nämnde jemte en svåger delegare i en af Bostons förnämsta herrekiperingsaffärer, och den sistnämnde, som har sitt hem i Richmond (Indiana), är son af en general och ämnar bli läkare. De som haft tillfälle att lära känna »negertrubadurerna» personligen ha funnit dem förena naturbarnets liflighet och flärdfrihet med ett hjertevinnande umgängessätt.

THE FISK JUBILEE SINGERS.

Till slut må nämnas något om sällskapets namn, dess uppkomst och första uppträdande.

Efter det stora kriget i Amerika mellan Nord- och Sydstaterna, hvilket 1865 slutade med de senares underkufvande, blef, som bekant, slafveriet upphäfdt i Förenta staterna. De så grymt behandlade och genom slafveriet

försoffade negrerna voro nu väl i behof af lyftning och upplysning. Det saknades ej heller menniskovänner, som ville förhjelpa dem dertill, och bland dessa var general Clinton B. Fisk, som jemte andra filantroper år 1866 för detta ändamål upprättade en skola i Nashville i Tenessee, det s. k. »Fisk university», der såväl barn som äldre undervisas i allmänbildande ämnen och sålunda äfven i musik. Skolans föreståndare mr George White föll på den goda idén, att bland de med sångröst begåfvade eleverna vid skolan utvälja en elitkår, som efter fullbordad öfning kunde resa ut och gifva konserter, hvars behållning skulle skänka skolan i Nashville ett behöfligt understöd. Sålunda uppkom sällskapet The Fisk Jubilee Singers. Ordet »jubilee» är taget från gamla testamentet, från judarnes »jubel- och klangår», då alla trälar frigåfvos, hvilket jubelårs inbrott förkunnades med basunstötar i hela landet.

År 1867 gåfvo Jubilee Singers, hvars sångkör då bestod af 11 man, sin första konsert. Att börja med fingo de kämpa med många svårigheter till följd af fördomarne mot den färgade racen, men småningom gick det bättre, och vid den stora »verldsfredskongressen» i Chicago uppträdde kören inför en åhöraremängd, uppgående till 20,000 personer, under ofantligt bifall. Efter denna framgång var deras lycka gjord.

Från Sverige ha nu de amerikanska sångarne rest österut till Finland och Ryssland, der vi tillönska dem samma framgång som här. *

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Sept. 15, 23, 26. Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Almati-Rundberg, Michaela: frök. Karlsohn, 26/9 frök. Kragballe; don José: cavaliere Morello, gäst; Escamillo: hr Söderman, från 23/9 hr Lejdström). — 16, 25, 29. Gounod: *Romeo och Julia* (Stefano: frökn. Karlsohn och Lindegrén). — 18, 20, 22. Mozart: *Trollflöjten* (Nattens drottning, Pamina, Papageno: fru Östberg, frökn. Kragballe, Sparrman; drottningens tärnor: frökn. Karlsohn, Frödin, fru Almati-Rundberg; tre genier: fru Lindström, frökn. Lindegrén, Olsen; Sarastro, Tamino, Papageno, Monostatos, Talaren, förste presten: hrr Sellergren, Lundmark, Lejdström, Johanson, Lundquist, Gratström). — 19. Gluck: *Orfevs.* Leoncavallo: *Pajazzo* (cavaliere Morello). — 27. Boïto: *Mefistofeles* (Margareta-Helena: fru Östberg; Pantalis: frök. Olsen; Faust, Mefistofeles: hrr Ödmann, Nygren). — 30. Massenet: *Navarresiskan* (Anita: fru Linden; Remigio, Araqnil, Garrido, Ramon, Bustamente: hrr Nygren, Bratbost, Sellergren, Lundmark, Lejdström) *Skuggbalett.* Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: frök. Lindegrén; Toriddo, Alfio: hrr Bratbost, Söderman).

Folkteatern. Sept. 14—30. Sullivan: *Cox och Box*, operett i en akt (Cox, Box, Bouncer: hrr Textorius, Sjöholm, Björkman). 25—30. Lewerth, C. J.: *Peder Rank och hans fästmö*, sångspel i två akter af O. Hermelin (Lars Kämpe: hr Johansson; Brita, hans hustru: fru Sjöholm; Per, deras son: hr Sjöholm; Anna, deras fosterdotter: frök. Johansson; Måns Räf, bonde: hr Lundmark; Modig, värfvare: hr Textorius).

Musikaliska akademien. Sept. 20, 27. Konserter af The Fisk Jubilee Singers.

Såsom don José i Carmen firade cavaliere Morello sin andra triumf och utför i dessa dagar sitt tredje parti å vår operascen såsom Radames i »Aida».

I »Carmens» rolbesättning sedan operan senast gafs, har den förändring skett, att herr Lejdström genom herr Södermans opasslighet sjungit Escamillo och frök. Kragballe försökt sig i Michaelas parti, hvarmed hon lyckades ganska väl. För första gången i denna operans lokal har Mozarts odödliga mästerverk »Troliflöjten» gått öfver scenen, med mycket olika rolbesättning mot förr. Som Nattens drottning glänste fru Östberg såsom vanligt och hr Sellergrens Sarastro var lika ståtlig och vördig som alltid, äfvensom Talaren hade sin gamle gode representant i hr Lundqvist, annars voro hufvudrolerna nybesatta med undantag af Taminos, som nu varande innehafvaren, hr Lundmark, förut innehaft, och hvari han för snart 11 år sedan gjorde sin första debut, då hans röst klingade mera öppen och fri än nu och han äfven till figuren bättre uppbar rolen. Utan tvifvel lämpar sig hr Max Strandberg nu bättre för densamma. Fröken Kragballe hade som Pamina fått en något för svår uppgift, men hennes angenäma yttre och behagliga röst gjorde godt intryck. Hr Lejdström var en mera liflig Papageno, än man kunde ha väntat, och skö te sångpartiet mycket tillfredställande. Monostatos och Papagena företräddes af hr Johanson och frök. Sparrman särdeles lyckadt. Vackert klingade tärnornas och geniernas sköna trior. En omplacering af orkesterinstrumenten till vinnande af mera samlad klangverkan med lämpligt framhållande af stråkqvartetten tycktes medföra godt resultat. — Ett särskildt nöje var att återse Emil Robergs vackra dekorationer till »Trollflöjten». Operan gick väl under hr Hennebergs ledning.

Reprisen af Massenets nya, i våras här uppförda, opera har nu egt rum med fru Linden i titelrolen och andra ofvan angifna rolförändringar. Detta verk röjer nog, såsom förut anmärkts, en betydande kompositionstalang och mästerskap i orkesterns behandling, men den rent musikaliska och melodiska behållningen i detta bataljstycke är ej så stor. Kärleksduetten, trion mellan Anita, Araquil och dennes far samt framför allt mellanspelet, nocturnen, äro i detta hänseende njutbarast. Fru Linden utförde det tragiska partiet med mycken dramatisk kraft och gjorde slutscenen, då den vansinniga kastar sig öfver den älskades lik, högst gripande. Herr Bratbost kunde ej i röstklang mäta sig med företrädaren i rolen, men gick väl i land med det höga partiet och lade dramatisk verve i sitt spel. Hr Nygren hade efterträdt hr Hansen såsom fadern. Fru Linden hyllades med många inropningar och en vacker blomsterkorg.

Folkteatern — nu, som det tycks, vår enda operett-teater — har upptagit en här ej förut gifven ganska lustig enaktsoperett af Sullivan med kvick musik och som utföres mycket bra af hufvudpersonerna Cox, snickaregesällen och Box, sättaren. Dessa, för hvarandra obekanta, ha utan att veta det fått hyra samma rum, men såsom hemma olika tider på dygnet, ha de ej sammanträffat, förr än händelsen fogar att så sker, hvilket ger anledning till komiska förvecklingar. Hr Textorius-Cox är en utmärkt sångare och komiker, och hr Sjöholm-Box har en ganska sympatisk röst, så att musiken kommer till sin rätt så vidt möjligt är på den lilla teatern med sin inskränkta scen. Förtjenstfullt af direktören är att han upptagit svenska sångpjesen »Peder Rank och hans fästmö», en i fosterländsk andra hållen folkpjes med handling från tolfte Carls tid och i många stycken anslående musik i folkton af Lewerth. Duetten »Dina blå ögon» ur denna pjes är mycket bekant; bland andra sångnummer påpeka vi särskildt Modigs sång, hvilken af hr Textorius fick ett förträfflig utförande. De spelande skötte för öfrigt sina roler ganska förtjenstfullt. Pjesen, först uppförd å Mindre teatern 1870 af J. E. Hafgrens sällskap, upptogs sedan å samma teater 1872, 1876 och senast 1881.

Den nu aflidne tonsättaren C. J. Lewerth, äfven bekant genom lustspelet »Vingåkersbruden», sånger m. fl. kompositioner, var, som bekant, organist och musiklärare i Örebro.

The Fisk Jubilee Singer's sista afskedskonsert i Musikaliska akademiens stora sal gafs naturligtvis inför fullsatt salong och ett entusiastiskt auditorium.

Från in- och utlandet.

Musikaliska akademien. Vid Musikaliska akademiens senaste sammankomst förekom bland annat, att ett utlåtande justerades beträffande Svensk författareförenings framställning till k. m:t om

---

* Ofvanstående uppgifter äro hufvudsakligen hemtade ur »Hvad Nytt?», som till deras porträttbild äfven fogat en af deras negermelodier, »Slafvens bön om styrka att bära sin tunga börda». — Ett af sångarnes favoritnummer, »O, lofva mig!» (Oh promise me), är utgifven, såsom vi förr nämnt, på Abr. Lundquists förlag med sångarnes porträtt å vignetten. Ett par andra deras melodier nämnas i dagens nummer under rubriken Musikpressen.

ändrad lagstiftning rörande litterär eganderätt, för Sveriges anslutning till Bernkonventionen.

Till lärare i harpspelning vid konservatorium utsågs k. kammarmusikus J. Lang. Åt sekreteraren och läraren vid konservatorium, dr Vilh. Svedbom, beviljades tjenstledighet för helsans vårdande. Att upprätthålla sekreterarebefattningen förordnades direktör W. Söhrling och att upprätthålla lärarebefattningen i musikens historia och estetik director musices I. E. Hedenblad.

Akademien beslutade vidare lemna bidrag till sin förre præses', kanslirådet F. A. Dahlgren, minnesvård.

Gåfvor till biblioteket anmäldes från fröken Hildegard Werner och tonsättaren W. Söderberg.

Musikkonservatorium. Enligt tryckt matrikel för innevarande höstermin är elevantalet 164 (101 manl., 63 kvinl.). Nyantagna äro 30 (16 manl., 14 kvinl.).

Inträdessökande voro 115: till sång (27) och kyrkosång (7) 34; orgel 24; piano (såsom hufvudämne) 21; kontrapunkt och instrumentation 14; violin 9; blåsinstrument 7; harpa 1; pianostämning 5.

Såsom aspiranter antecknades 18, hvilka på grund af bristande utrymme ej kunde nu till elever antagas. Af nuvarande elever äro från Stockholms stad 26 manl., 18 kvinl.; från landsorten 65 manl., 45 kvinl.

Södra teatern. Efter en lycklig sejour under september månad å Sundsvalls nya teater, börjar Södra teaterns sällskap sina representationer härstädes den 3 oktober.

Personalen utgöres af hrr Gustaf Bergström, R. och E. Wagner, Warberg, Lambert, Ekelund, Olin (ny), Ander, Sternvall, Åkerlund (ny) och Bentzen; fruarna Christiernsson, Fornell och Lambert samt fröknarna Olsson (ny), Lindzén, Torslow (ny), Caspér, Pettersson (ny) och Christofferson (ny).

Sceninstruktör är hr Aug. Warberg, inspicient hr Bentzen, kapellmästare hr Lundin (ny), kassör fru L. Haqvinius, maskinmästare hr Broberg, garderobière fru Alma Olsson.

Från början af december månad kommer fru Emma Berg att uppträda som gäst.

Södra teatern har under sommaren fått sin foyer och angränsande rum försatta i det prydligaste skick samt teaterhusets yttre oljemåladt, hvarför det hela nu gör det behagligaste intryck.

Filharmoniska sällskapet höll den 21 september en talrikt besökt ordinarie valmanssammankomst. Då sällskapets hittillsvarande dirigent, kapellmästare A. Hallén, af sin verksamhet vid K. operan var förhindrad att vidare qvarstå i denna egenskap, valde sällskapet till sin dirigent enhälligt director musices vid Upsala universitet hr I. E. Hedenblad.

Till ledamöter i sällskapets styrelse omvaldes kammarherre A. Burén (ordförande), assessorn frih. E. von Otter (vice ordförande), ingeniör Erik N. Jonsson (kassaförvaltare) och notarien E. Fahlstedt (sekreterare) samt nyvaldes fru Iris Lundquist född Hoflund, och fru Emilie d'Ailly, född Uggla. Till suppleanter i styrelsen omvaldes fru Amelie Carlström, född Amilon, och e. o. biblioteksamanuensen M. Boheman.

Såsom ordinarie repetitionsdag bestämdes måndagen. Första repetitionen under nya arbetsåret hålles måndagen den 7 oktober.

Musikföreningen hade den 23 sept. sammanträde, hvarvid, sedan föreningens ordinarie ordförande, dr Svedbom, tillkännagifvit, att han på grund af en tillämnad vistelse i utlandet vore förhindrad att under hela arbetsåret fungera som ordförande, valdes till t. f. ordförande för året öfverstelöjtnanten Christian Lovén.

Öfriga styrelseledamöter, hvilka valdes vid slutet af förra arbetsåret, äro: sekreterare krigsrådet C. Söderbaum, kassaförvaltare bokhandlaren C. Looström (nyvald), intendent arkitekten Martin Borgstedt, bibliotekarie hr H. Henning samt professorskan Hilma Andersson, fruarna H. Tibell, Gerda Klemming och fröken Kull. Suppleanter äro major D. Weber och fröken Wikblad.

Repetitionerna hafva tagit sin början. En repris förberedes af det i våras uppförda oratoriet »Josua», af Händel, och är första konserten ämnad att gifvas i början af november.

Mazérska qvartettsällskapets första sammanträde under nu instundande spelår är torsdagen den 3 oktober kl. 7 e. m. i dess lokal vid Brunkebergstorg. Sällskapets aktiva medlemmar ega fortfarande tillfälle att ytterligare en afton i hvarje vecka få öfva kammarmusik i sällskapets lokal.

Aulinska qvartetten. Till qvartettens kammarmusiksoaréer, hvilka taga sin början den 15 okt., äro abonnementsbiljetter tillgängliga hos hrr musikhandlare till samma pris som under förra säsongen.

Den 21 oktober anträder qvartetten sin Norrlandsturné, hvilken omfattar omkring tio konserter.

Afslutadt konserterande. Med förra månadens slut upphörde Österrikiska gossorkestern att spela i Strömparterren, som sedan stängdes för säsongen. Likaså har i Blanchs kafé Uplands regementes musikkår under direktör Bergströms anförande slutat konsertera, äfvensom »Svenska qvartettsångarne», hvilka med stort bifall sjungit derstädes mellan militärmusikens konsertafdelningar.

Fröken Esther Sidner förbereder en konsert i slutet af oktober i Musikaliska akademiens stora sal.

Lilian Sanderson, den talangfulla amerikanska sångerskan, som förra året konserterade här i förening med Bernhard Stavenhagen, skall den 26 oktober gifva konsert härstädes.

Pianisten Lennart Lundberg ämnar under vintetns lopp anordna två abonnerade musikaftnar. Programmet till den ena kommer att utgöras af pianokompositioner, till den andra af kammarmusikverk med biträde af hrr Tor Aulin, Berndt Carlson m. fl. Abonnementslista finnes tillgänglig i Abr. Lundquists hofmusikhandel.

Richard Anderssons musikskola, som sistlidne juni afslutade sitt tionde arbetsår, började å nyo sin verksamhet den 19 september. Skolan kan hafva tillfredsställelsen att se tillbaka på ett under den gångna tiden år från år ökadt elevantal, den har äfven rönt det varmaste erkännande af såväl publik som kritik.

Hr Richard Andersson har också haft glädjen att bland sin stora elevskara räkna flere högst begåfvade och talangfulla lärjungar, som i offentligheten redan ofta gjort sig på det fördelaktigaste kända och värderade. Bland andra hrr Knut Andersson, Vilhelm Stenhammar, Knut Bäck och John Jacobson; fröken Hedvid Svensson Manolita de Anduaga och nu senast fröken Astri Andersen, hvilken, om ryktet talar sanning, snart kommer att låta höra sig på en symfonikonsert.

Meissnerska kapellet, snöpligt afskedadt från Berns' salong, — denna gyllene praktsal, som så högtidligt invigdes till ett musiktempel och från hvars takfris verldens och vårt lands förnämsta komponister nu få skåda ned på simpla varietéföreställningar — är från 1 oktober engageradt af Hôtel Rydbergs innehafvare, hr A. J. Johansson, som dermed såväl räcker det förtjenstfulla kapellet en hjelpsam hand, som ock bereder sina gäster nöjet af värdefull taffelmusik.

Vigsel förrättades i slottskapellet den 23 september på middagen mellan fröken Adèle Hermelin och förre direktören Anders Willman. Sång utfördes af flera bland K. operans artister.

Sångkurs för skolan af Anna Bergström, hvilken bok anmäldes i denna tidning för sistlidne 8 juni (nr 12), har antagits som obligatorisk sångbok i Stockholms folkskolor från och med denna höstermin.

Fru Dagmar Sterky, som nyligen med stort bifall uppträdt på en af Kvinnoföreningens konserter i Köpenhamn, har derifrån afrest till Berlin för att der, som det uppgifves, sammanträffa med impresarion Carl Strakosch i och för underhandlingar om en blifvande turné.

Klara Wallentin, en ung flicka från Halmstad, som 1891 vid 16 års ålder for till Amerika, har der, liksom förut i hemorten, väckt uppmärksamhet genom sin vackra röst. En amerikansk tidning berättar, att två musikaliska damer i East Hampton i Connecticut nu åtagit sig hennes uppfostran samt att hon för närvarande åtnjuter undervisning vid musikakademien i Boston, der professorn blifvit öfverraskad af hennes omfångsrika och fulltoniga röst. Den amerikanska tidningen påstår att musikaliska personer ha förusagt, att Klara Wallentin torde bli en icke ovärdig efterträdarinna till Kristina Nilsson och Jenny Lind.

Göteborg. På Stora teatern gifves för närvarande af direktör Hj. Selander och hans trupp musikpjeser och operor. Så har der från midten af september uppförts »Clairette i dragonlägret», äfven med fru Anna Norrie som gäst, och från den 19 september operorna »Konung för en dag», »Martha», »Alphyddan» och »Nürnbergerdockan». Af i dessa medverkande har fröken Emilia Lund sjungit Nemea och Betli, fröken Fernqvist Zelida, Martha och Bertha, fru Ringvall Nancy, samt hr Ullman Zephoris, Lionel, Daniel, hr Lundin Kadoor, Plumkett och Max, hr Ringvall Mossul, Tristan, Cornelius; öfriga rolinnehafvare i dessa operor ha varit hrr Segerqvist, Engdahl, Söderlund och Ahrenberg.

I Trädgårdsföreningens konsertsal har operettsångerskan fröken Gerda Grönberg börjat gastera.

Ett nytt musikföretag härstädes, hvartill grosshandlare Vilh. Seydel tagit initiativet, afser bildande af en ny musikförening med syfte att låta kammarmusikens vänner njuta af några verkligt utsökta prestationer inom denna musikart. Inbjudningen lyder:

»Härmed inbjudes till teckning för bildande af musiksällskap här i staden under namn af *Nya musikföreningen* med ändamål att bereda tillfälle för Göteborgs musikvänner att åhöra prestationer å den instrumentala kammarmusikens område af framstående konstnärer, hvilka skulle engageras att emot garanterad inkomst uppträda inom föreningen.

Teckningen är bindande tills vidare för vintersäsongerna 1895—1896 och 1896—1897 samt berättigar föreningens medlemmar att bevista tre soaréer under hvarje säsong.

För säsongen 1895—1896 hafva Aulinska qvartetten från Stockholm och professor Nerudas qvartett från Köpenhamn erbjudit sig att gifva tillsammans tre fullständiga kammarmusikkonserter, den förstnämnda två och den sistnämnda en.

Medlemsafgiften utgör 7: 50 hvarje säsong; och erfordras för att föreningen må komma till stånd, att antalet tecknade medlemmar uppgår till minst tvåhundrafemtio före den femtonde nästa oktober, då förbemälde konstnärers erbjudande utgår.

Obs. Lösa biljetter säljas icke.

Göteborg den 21 sept. 1895.

L. G. Bratt. Jos. Czapek. P. Fröding. Berndt Hedgren. Hans Hult. Alfred Löfgren. Jac. Rubenson. V. Sörensen. O. Carlander. Ernst M. Bratt. Gust. F. Bratt. Carl Hjortsberg. Peter Lamberg. Alfred Nygren. E. Hj. Schultzberg. Vilh. Seydel.»

Ofvanstående vädjan har framgått ur det djupt kända behofvet af *säkerhet* vid anordnandet af musikaftnar med god kammarmusik. Den utmärkta, sedan flera år bekanta Neruda-qvartetten i Köpenhamn består af konsertmästare Anton Svendsen, hr Holger Möller, kammarmusikus Chr. Petersen och professor Franz Neruda.

Från våra grannländer.

Kristiania. Några pjeser med musik ha ej uppförts under senare hälften af september å Kristiania teater. Eldorado-teatern har deremot fortfarit att bjuda på operetter med svenska primadonnor. Den 14 september slutade fru Anna Norrie sitt gästspel här i »Den sköna Helena». Med oförminskadt bifall har fru Hilda Castegren uppträdt i »Lilla Helgonet», »Niniche» och »Rosenkind», sista gången den 27 september. Operasångaren Carl Carlander har äfven medverkat vid dessa föreställningar. Konserter hafva under ofvannämnda tid gifvits af pianisten Dagmar Walle Hansen, biträdd af sångerskan fru Ottesen och af fröken Ragna Goplen (pianist) under medverkan af fröken Bokken Lasson och Kaja Fleischer, samt den 30 september af komponisten Catarinus Elling med biträde af fru E. Nissen, fru H. Castegren, hrr C. Carlander och Gustaf Lange. Bland Ellings då gifna verk må nämnas Sonat, Duettino och Tanzweisen, alla för violin och piano, och vidare sånger: Sange till Björnsons »En dag», »Hjernespind», »Aabne vande», »Jeg vil ud» etc.

»Musikföreningen» annonserar 6 konserter i logens stora sal; den förtsa af dessa den 12 oktober.

Helsingfors. Äfven å teatern härstädes ha musikpjeser saknats i förra månaden och musikvännerna således hänvisats att njuta af konserter. Sådana ha från midten af förra månaden gifvits af sångerskorna fröknarna Hortense Synnerberg i Nya kyrkan med biträde af hr O. Merikanto (orgel), af fröken Aino Achté (2), Adolfine Leander och Aino Ehrnrooth. Den sistnämnda säges vara i besittning af »en bland de vackraste mezzosopranröster som födts i Finland», men hennes intonation är ej fullt säker. Sångerskan, som nyligen studerat sångkonst i Paris, föredrog på sin konsert arior ur »Orfevs» och »Profeten», Seguedillan, ur Carmen m. m. Den 21 september gåfvo sångerskan Elin Fohström och violoncellisten Ossian Fohström en konsert med biträde af hr Merikanto, då fröken F. bland annat sjöng vansinnighetsscenen i »Lucie».

Till den 29 september annonserades kyrkokonsert af den äfven i Stockholm bekanta sångerskan Mathilda Salvesen f. Lagermark med biträde af violinisten N. Alexejeff. Sista september skulle The Fisk Jubilee Singers börja uppträda i Brandkårshuset efter att ha gifvit »44 konserter i Stockholm» såsom reklamen i annonsen lyder.

Köpenhamn. På kgl. operan ha under senaste veckorna mest uppförts »Hexen» och »Carmen» med fru Oselio-Björnson, som den 20 september sjöng titelrollen för 100:e gången och då blef lifligt hyllad. För öfrigt ha gifvits »Eventyr paa odreisen» samt baletterna »Valkyrien» och »Sylfiden», den senare med musik af H Löivenskjold.

I Tivoli konsertsalong har Folmer Hansen gifvit konsert biträdd af bl. a. frökn. Ingeborg och Gerda Magnus. Af kgl. hofkapellet kommer att gifvas 2 symfonikonserter, den första af dessa den 23 november under medverkan af den berömda pianisten och komponisten Ferruccio Busoni.

Nerudaqvartetten (se ofvan: Göteborg) annonserar 4 kammarmusiksoaréer under säsongen med följande program. A 1:a Haydn: Stråkqvartett, Cæsar Franck: Pianoqvintett, Beethoven: Stråkqvartet, å 2:a Brahms: Stråkqvartett (B dur), Carl Nielsen: Sonat för violin och piano (D moll), Beethoven: Septett; å 3:e Borodin: Stråkqvartett, Beethoven: Pianotrio (B dur), Schubert: Stråkqvartett (G dur); å 4:e: Mozart: Stråk qvartett, Schuman: Pianotrio (D moll) Dvorak: Stråkqvertet (F dur).

Violinisten Frida Schtte (utom hemlandet kallande sig Scotta) och violoncellisten Henri Bramsen gåfvo en konsert den 28 september. Under loppet af säsongen skall hr Anton Hartvigsen gifva 3 Beethoven-konserter med biträde af hr H. Bramsen och medlemmar af kgl. hofkapellet, vidare skall han i en serie af 12 soaréer föredraga och förklara Beethovens sonater.

Paris. Det berömda *Conservatoire de musique* härstädes, grundadt den 3 augusti 1795, firade i år sitt 100-års-jubileum.

Sedan 1671, då Lulli grundade den »kungliga akademien för musik och dans», hvilket namn numera förbytts till »nationella akademien för musik och dans», har Paris-operan haft 32 kapellmästare. Den längsta regeringstiden tillfaller Rey, som förde taktpinnen från 1776 till 1810, andra åter ha endast ett år varit vid makten. I medeltal komma vid pass 7 ½ år på hvarje kapellmästare.

Berlin. Den af Sonzogno föranstaltade italienska säsongen härstädes med sujetter från »Teatro lirico» i Milano har varit af kort varaktighet. I stället för fyra veckor, som meningen var, räckte den endast åtta dagar. Den nya veristiska operan af Samara, »Martyrer», med hvilken företaget inleddes, gjorde totalt fiasko. Deremot rönte tre föreställningar med »Pajazzo» och »På Sicilien» på programmet, relativt taget, större framgång, dock ej tillräckligt stor för att det utpuffade företaget kunde hållas uppe, oaktadt en mängd andra italienska »nyheter» ingick i repertoaren.

D:r Eduard Hanslick, den ansedde och mycket bekante musikaliske skriftställaren, fylde den 11 september 70 år i Wien, vid hvars universitet han är professor i musikens historia, en befattning, hvilken han dock vid fylda 70 år måste fränträda enligt gällande statuter. Han är derjemte musikkritiker i den ansedda tidningen Neue Freie Presse.

Hr Nicolaus Rothmühl, den tyske tenoristen, hvars gästspel å K. operan härstädes krönts med en så anmärkningsvärdt ringa framgång, har för flera år blifvit engagerad vid hofteatern i Stuttgart, å hvilken han under publikens jublande bifall nyligen gjort sitt inträde som Lohengrin och som Florestan i »Fidelio».

Dödsfall.

Lux, Friedrich, orgelvirtuos, dirigent och komponist, född 24 nov. 1820 i Ruhla (Thüringen), död 9 juli i Mainz, der han många år verkat som ledare af sångsällskap. Elev af F. Schneider Dessau blef han 1851 kapellmästare vid teatern i Mainz. Lux har komponerat åtskilliga orkesterverk, körsaker, orgel-, piano- och sångstycken, äfven kammarmusik (en prisbelönt stråkqvartett, op. 58) samt operorna »Das Käthchen von Heilbronn», »Rosamunde», »Der Schmied von Ruhla» och »Die Fürstin von Athen», komisk opera i 2 akter med balett. En skrift: »Friedrich Lux, sein Leben und seine Werke» af dr Aug. Reissmann utkom 1888.

Renner, Josef, musikdirektör, kompositör af kyrkomusik, mest bekant för återupplifvande af den tyska madrigalen från 16 och 17 århundradet, död 11 aug. i Regensburg, der han var sång- och orkesterföreningens dirigent och i början af sextitalet grundade ett musikinstitut, som han ledde till 1892.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Oscar Lejdström,
Sånglärare.
Mäster-Samuelsgatan 35.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kammakaregatan 50, n. b.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 2—3 e. m. **Frans J. Huss.**

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

J. G. MALMSJÖ,
Piano-Fabrik,
Göteborg,
etablerad 1843,
Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med
Nitton Första pris
vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	PARIS	1867	UDDEVALLA	1874
GÖTEBORG	1860	GÖTEBORG	1871	PHILADELPHIA	1876
KARLSTAD	1862	KÖPENHAMN	1872	BORÅS	1880
LONDON	1862	WENERSBORG	1872	MALMÖ	1881
MALMÖ	1865	WIEN	1873	ÖREBRO	1883
STOCKHOLM	1866	RUGBY, ENGLAND	1873	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891**
Handtverks- och Industriföreningens
Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet**.

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM
16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Obs.! Billigt annonspris

i Svensk Musiktidning; endast 10 öre petitraden.

Innehåll: Frederico Morello (med porträtt). — Ett blad ur programmusikens historia, af A—a—a—. — Om den första kristna kyrkans sång. — Musikpressen. — I utlandet rekommenderad musik och musiklitteratur — För Fredrik Pacius, dikt af Z. Topelius. — The Fisk Jubilee Singers (med porträttgrupp). — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1895.